

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123010531
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123010531.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvola a členov senátu Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej a JUDr. Ľubomíry Kubáňovej, v trestnej veci obžalovaného mladistvého A. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného podaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 31.08.2023, sp. zn. 3T/25/2023, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre, dňa 05. decembra 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolanie obžalovaného mladistvého A. B., narodeného XX.XX.XXXX z a m i e t a , pretože zistil, že nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nitra, bol obžalovaný mlad. A. B. uznaný vinným pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, na skutkovom základe v tomto rozsudku uvedenom a zaň mu bol podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, s použitím § 117 odsek 1 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno l/ a n/ Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2 a 5 Trestného zákona, uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 9 mesiacov.

Podľa § 117 odsek 4 Trestného zákona bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku, obžalovanému bola uložená povinnosť poškodenému C. D. uhradiť spôsobenú škodu v sume XXX,XX eur a so zvyškom uplatneného nároku bol poškodený odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie do výroku o treste, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu E. E. F. zdôvodnil tým, že výpočet trestnej sadzby podľa napadnutého rozsudku nie je možné považovať za správny a zákonný.

Podľa odvolateľa sa ustanovenia § 36 a 48 Trestného zákona, použijú len vtedy, ak nie je osobitná úprava pri trestnom stíhaní mladistvých. Na podklade ustanovenia § 38 odsek 3 Trestného zákona, pri matematickom vyjadrení poľahčujúcich a priťažujúcich okolností mal súd I. stupňa hornú hranicu zákonnej trestnej sadzby znížiť o jednu tretinu a podľa § 38 odsek 5 dolnú hranicu zvýšiť o jednu polovicu. Takýto postup nerealizoval.

Podľa odvolateľa dolnou hranicou po úprave trestnej sadzby aj v zmysle § 117 odsek 1 Trestného zákona, je trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov a horná hranica je tri roky a dva mesiace. Teda súdom uložený trest vo výmere dvoch rokov a deviatich mesiacov je skôr pri hornej hranici trestnej sadzby. Súd sa nesprávne opiera o použitie ustanovenia § 34 Trestného zákona, pretože ustanovenie § 97 odsek 1 Trestného zákona, definuje účel uloženého trestu inak, ako ustanovenie § 34 Trestného zákona. Súd I. stupňa mal vziať do úvahy i doterajší výkon väzby v trvaní 9 mesiacov. Ak bolo prijaté vyhlásenie obžalovaného mladistvého o jeho vine, mal analogicky postupovať aj v zmysle § 118

odsek 1 Trestného zákona, ako to vyplýva aj zo stanoviska Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016.

Navrhol podľa § 44 Trestného zákona upustiť od uloženia ďalšieho trestu, pretože už skôr uložený trojročný podmienený trest odňatia slobody je potrebné považovať za dostatočný. Alternatívne navrhol uložiť mu niektorý z trestov nespojený s trestom odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí sa obžalovaný opätovne ospravedlnil poškodenému, prisľúbil viesť riadny život a uvedomil si, že na prvom mieste je rodina a nie jeho priatelia, ktorí ho mali zviest' na zlú cestu.

Prokurátorka krajskej prokuratúry nepovažovala odvolanie obžalovaného za dôvodné. Uložený trest, ktorý napádal obžalovaný mladistvý, považovala za zákonný, no zdôraznila, že obžalovaný mladistvý sa dopustil zločinu v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia, bol aj opakovane priestupkovo postihnutý a z toho možno vyvodiť, že táto hrozba trestom nevedla k jeho náprave a preto nepodmienený trest odňatia slobody nemožno v jeho prípade považovať za prísny.

Zákonná zástupkyňa obžalovaného mladistvého E. G. sa pripojila k záverečnému prednesu obžalovaného a jeho obhajcu.

Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v H. I. D. uviedla, že s obžalovaným pracovali dlhodobo, vysvetľovali mu možné následky z jeho správania. Pričom mal dobré výsledky v liečebno-výchovnom zariadení v A.. Odozva z tohto po jeho návrate domov bola iba krátka. Opäť sa dostal do pôvodnej partie blízkych osôb. Matka vždy správne komunikovala s obžalovaným mladistvým, otec je toho času vo výkone trestu.

Na verejnom zasadnutí bolo vykonané dokazovanie, ktoré bolo zamerané na aktualizáciu hodnotení osoby obžalovaného a oproti zistení pred súdom I. stupňa nedošlo k žiadnej zmene.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací na podklade riadne a včas podaných odvolaní oprávnenou osobou – obžalovaným mladistvým, v zmysle § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku i konanie, ktoré im predchádzalo a to aj v zmysle obsahu možných chýb, ktoré by zakladali dôvodnosť podania dovolania v zmysle § 371 odsek 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné.

K veci je nutné uviesť, že odvolací súd už v merite veci rozhodoval uznesením zo dňa 04.07.2023, sp. zn. 1To/74/2023, v ktorom upozornil na pochybenia súdu I. stupňa ohľadne toho, že spisy, ktoré sa týkali odsúdeného z predchádzajúcich dvoch trestných vecí napriek tomu, že boli k dispozícii Okresnému súdu Nitra, sa nestali obsahom dokazovania a pri výroku súd I. stupňa použil nesprávne ustanovenie Trestného zákona.

V záujme predchádzania možnému dovolaniu v zmysle § 371 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd preskúmal konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku so zameraním na priebeh a obsah hlavného pojednávania z 08.06.2023, na ktorom obžalovaný mladistvý v prítomnosti svojho obhajcu bol poučený o práve učiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 Trestného poriadku, a následne odpovedal na otázky podľa § 333 odsek 3 Trestného poriadku, s upresnením hroziacej trestnej sadzby. Vyhlásenie obžalovaného mladistvého o vine bolo prijaté súdom I. stupňa po akceptácii prokurátorom. Takýto postup znesie všetky kritériá, ktoré sú naň kladené podľa Trestného poriadku aj s osobitným postavením obžalovaného mladistvého, ktorý v čase činu dovŕšil vek XX G..

Ak zo strany odvolateľa bolo namietané, že súd I. stupňa nevzal do úvahy ustanovenie § 97 odsek 1 Trestného zákona, a vychádzal z ustanovenia § 34 Trestného zákona, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že obe ustanovenia nepôsobia kontraproduktívne, ale je potrebné ich uplatniť vo vzájomnej súvislosti, pretože v ustanovení § 34 Trestného zákona, sú vyjadrené zásady ukladania trestov, ktoré platia aj v prípade osoby obžalovaného mladistvého, pričom ustanovenia § 97 odsek 1 Trestného zákona, resp. odseku 2 a 3 tohto ustanovenia bližšie špecifikujú, čomu má zodpovedať účel trestu a ochranné opatrenie, ktoré sú ukladané mladistvému páchatelovi a na ktoré skutočnosti (odsek 3) je nutné prihliadať vzhľadom na primeranosť povahy a závažnosti spáchaného činu i začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia, aby tieto predchádzali protiprávnym činom.

K osobe obžalovaného mladistvého je nutné uviesť, že vzhľadom na jeho nízky vek v čase spáchania zločinu, sa jedná už o tretí registrovaný zločin v jeho prípade, keď bol najskôr rozsudkom Okresného súdu Nitra dňa 01.08.2022, sp. zn. 21T/47/2022 uznaný vinným pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, 2 písmeno a/, b/ Trestného zákona, prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, 2 písmeno b/ Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, so skúšobnou dobou v trvaní troch rokov s probačným dohľadom a zákazom požívania alkoholu. No už XX.XX.XXXX bol obžalovaný mladistvý rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 4T/10/2023 uznaný vinným pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi v zmysle § 172 odsek 1 písmeno c/, d/, odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona v čase činu účinného a bolo v jeho prípade upustené od uloženia súhrnného trestu, ktorý prichádzal do úvahy. Preto opätovné spáchanie deliktu napriek hroziacej sankcii, ktorá vyplýva z odsúdenia z XX.XX.XXXX pre zločin bližšie opísaný v napadnutom rozsudku, neprichádzala do úvahy iná sankcia, ako nepodmienečný trest odňatia slobody.

Ak obžalovaný namieta nedostatočnosť pri rozhodovaní o treste v súvislosti s priaznivým pomerom poľahčujúcich okolností oproti priťažujúcej okolnosti, odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 38 odsek 2 Trestného zákona, neuvádza iba pomer poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností (teda aritmetické vyjadrenie), ale i mieru závažnosti týchto okolností ako súčasné a rovnaké kritérium.

V tejto súvislosti je nutné uviesť, a odvolací súd túto skutočnosť vytrvalo pripomína súdom I. stupňa, že nesprávne priznanie poľahčujúcej okolnosti, obžalovanému mladistvému iba preto, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a vyjadril ľútosť nad spáchaným deliktom je v rozpore so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z XX. XXXX XXXX, sp. zn. Tpj 55/2016, týkajúcim sa zjednotenia v otázke možnosti / nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Tr. zák. v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 44/2017.

Samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona.

Z odôvodnenia stanoviska vyplýva, že priznanie sa je teda (za ďalej uvedených okolností) poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch.

Samotné priznanie sa a úprimné oľutovanie spáchaného trestného činu odvolací súd bez ďalšieho nehodnotí ako konkrétnu formu napomáhania, pokiaľ sa páchatel' trestného činu k trestnej činnosti priznáva len pod tlakom dôkaznej situácie usvedčujúcej ho zo spáchania trestného činu. K naplneniu aj tejto ďalšej poľahčujúcej okolnosti môže dôjsť len vyššou mierou aktivity páchatel'a najmä v zmysle usvedčenia z trestnej činnosti aj ďalších osôb, resp. sprístupnením usvedčujúceho dôkazu, ktorého zaistenie by sa bez jeho príspevia nepodarilo zaistiť, resp. by bolo spojené z pohľadu orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu s neprimeranými ťažkosťami.

Logicky tak dosiahnutie tejto poľahčujúcej okolnosti neprichádza do úvahy u každého obžalovaného a v každej trestnej veci a závisí od povahy a rozsahu konkrétnej trestnej činnosti ako i množstva osôb na nej účasťnej.

Samotné priznanie sa a oľutovanie trestného činu je plne obsiahnuté už v poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písmeno l/ Trestného zákona.

S poukazom na túto skutočnosť a recidívu v krátkej dobe po predchádzajúcich spáchaníach iných zločinov uloženie nepodmienečného trestu v rámci trestnej sadzby podľa § 188 Trestného zákona, t.j. vo výmere troch rokov až ôsmich rokov po úprave tejto sadzby v zmysle § 117 odsek 1 Trestného zákona, teda v rozsahu 18 mesiacov až 4 roky berúc do úvahy síce nesprávny výpočet poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (pri absencii odvolania v neprospech obžalovaného), podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona a § 38 odsek 5 Trestného zákona, bol uložený trest v trvaní dvoch rokov a deviatich mesiacov v rozsahu zákonnej a upravenej trestnej sadzby a je dostatočný aj z pohľadu ustanovenia § 34 odsek 1 až 4 Trestného zákona, resp. v súlade s ustanovením § 97 odsek 1 Trestného zákona.

Na podklade týchto skutočností bolo rozhodnuté o odvolaní obžalovaného mladistvého zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.